

PÄÄPIIRTEET
KALATALOUSSÄÄTIÖN TÄHÄNASTISESTA TOIMINNASTA.

I. Kalataloudellisten tutkimusmahdollisuuksien luomiseksi säätiö on lähinnä keskittynyt toteuttamaan suunnitelmaansa

1. erikoisen kalataloudellisen tutkimuslaitoksen ja sen yhteydessä toimivan merikalastuskoeaseman aikaansaamiseksi Helsingissä sekä
2. sisävesikalastuskoeaseman ja sen yhteydessä toimivan kalanviljelyslaitoksen perustamiseksi.

7. Lohjalla sijaitseva Porlan kalanviljelyslaitos ja sisävesikalastuskoeasema aloitti toimintansa v:n 1949 lopulla ja Kalataloudentutkimuslaitos Helsingissä, Verkkosaaressa vihittiin tarkoitukseensa 30.11.1950.

II. Suunnitelluista tutkimustöistä ovat tähän mennessä valmistuneet tai ovat valmistumassa seuraavat:

3. Koejärvien kalataloudellisten perusedellytysten selvittely.
4. Kalanviljelyslammikoiden perustutkimukset.
5. Koejärvien kalaston kokoonpano, kalojen kasvu ja ravinto sekä kalasto- ja kalastustiedustelu.
6. Koejärvien talviolosuhteiden selvitys vastaista koetoimintaa varten.
7. Lauttauksen ja kalastuksen välisten suhteiden selvittely Hiidensalmen lauttausalueella ja uittoväylällä.
8. Sulfaattiselluloosatehtaiden jätelien kalastolle haitallisten vaikutusten eliminoiminen teollisessa mittakaavassa ns. flotatio-menetelmän avulla.
9. Ravun biologian, lammikkoviljelyn mahdollisuuksien ja taloudellisen hyväksikäytön mahdollisuuksien selvittely.
10. Erilaisten uusien haudontamenetelmien kokeilu (suihku-, kupla- ja kuivahaudonta).
11. Kalojen sukupuolisuhteiden keinotekoinen muuttaminen.
12. Kokeet maallemme tyypillisten ruskeitten ja heikkotuottoisten vesien suurten latenttien ravintovarastojen mobilisoinniseksi kalatuotannon lisäämistä varten.
13. Kalataloudellisissa tutkimustöissä käytettävien metodien kehittäminen ja soveltaminen meikäläisiin olosuhteisiin.

14. Mädin hankinta, kalaistutukset ja niiden onnistumisen jatkuva seuraaminen: kalojen mätiä on haudottu seuraavat määrät
v. 1949: 458.800	v. 1950: 523.500
- Istutuksia on toimitettu seuraavasti:
v. 1949: 26.500	v. 1950: 440.500
15. Tilaustyönä on suoritettu joukko erilaisia vesitutkimuksia.

III. Julkaisutoiminta ja esitelmät.

16. Säätiön tieteellisestä julkaisusarjasta on ilmestynyt ensimmäinen numero: E. Halme ja A. Artimo: Kalastajaväestön lukumäärä ja levinneisyys Suomessa vuonna 1945 (Engl. Summary)
17. R. Erik Serlachius: Kalataloussäätiö - Fiskeristiftelsen (Kraft och ljus 1949).
18. E. Halme: Kalatalouspolitiikan näköaloja (Talouselämä 1948).
19. - Kilohallin esiintymis- ja tuotantoalueet (Suomen Kalastuslehti 1948).
20. - Eräs teoria silakan (*Clupea harengus* v. *membras* L.) levinneisyyden selvittämiseksi (Terra 1948).
21. - Voimalaitospadot ja vesistöjemme kalakanta (Voima ja valo 1949).
22. - Silakkaparvien vaelluksista rannikoillamme (Suomen Kalastuslehti 1949).
23. - Turojen käyttäminen kotitarvekalastuksessa (Pienviljelijä 1949).
24. - Kalaverkkojen puohteuttamisesta (Pienviljelijä 1949).
25. - Some aspects of the fisheries industry in Finland. (Food and Agriculture — the FAO European Bulletin 1949).
26. - Järkiperäinen kalastus kalavesien hoitokeinona (Maatalous 1949).
27. - Tutkimus- ja koetoiminta tehostumassa kalastusalallakin (Erämies 1950).
28. - Die Abwasserfrage der Zellstoffwerke im Lichte einiger Fischtoxikologischen Versuche (Vanamon julk. N:o 13:7) 1950. Käsittelee selluloosa- ja paperitehtaiden jätelien välitöntä myrkyvaikutusta kaloihin.
29. - Kokeiluja uuden kotimaisen BIKINI-nimisen lankapyydysten lujitus- ja värjäysaineen käyttökelpoisuudesta (Suomen Ka-

lastuslehti 1950).

30. - Tuoreen kalan markkinointi tukkukaupan välityksellä tuotantoalueilta kulutusalueille v. 1945 (Uusmaalainen historiallis-kansatieteellinen aikakauskirja 1951).
31. A. Artimo: Suomi tuottavana piisamimaana Suomen Riista 4, 1949). Kirjoituksessa on selvitetty piisamin kalastukselle aiheuttamia vahinkoja maassamme.
32. - Uiton vaikutus pohjaeläinten esiintymisrunsauteen Hiidensalmen lauttausalueella ja uittoväylällä (Suomen Kalastuslehti 1950) (vrt. kohta 7).
33. Lähiaikoina tulee julkaistavaksi: parhaiden ammattikalastuksessa käytettävien pyydysmallien piirrookset selityksiin.
34. Säätiön toimihenkilöt ovat pitäneet lukuisia esitelmiä eri kalataloudellisten järjestöjen kokouksissa ja yleisradiossa.

IV. Seuraavat stipendityöt ovat valmistuneet tai valmistumisvaiheessa:

35. Y. Vuorentaus: Sisävesikalastuksen organisatiomahdollisuuksien selvittäminen uutta kalastuslakia silmälläpitäen.
36. Helsingin kaupungin vesialueen kalataloudellinen tutkimus, jonka tarkoituksena on selvittää kalastuksen järkipärisen organisation ja kalavesien hoidon mahdollisuudet Helsingin kaupungin vesialueilla.
37. Espoossa sijaitsevan Klappträsk-nimisen järven limnologinen tutkimus, jonka tarkoituksena on selvittää tämän tiheän asutuskeskuksen keskellä sijaitsevan järven käyttömahdollisuudet kalavetenä ja paikallisten lasten kesäsiirtoloiden ym. väestön uintipaikkana hygienisessä mielessä.
38. Universaalimikroskooppi, jonka avulla on tarkoituksena mm. suorittaa sekä tieteellisiä että propagandaluontoisia elokuvauksia.
39. Keväällä vuonna 1949 järjestettiin säätiön rahoittamana ja Suomen Kalastusyhdistyksen toimeenpanemana eri puolilla maata joukko kevätkutuinten kalojen viljelyskursseja.
40. Parhaiden, ammattikalastuksessa käytettävien, pyydysmallien selvittämiseksi myönnettiin Etelä-Suomen Merikalastajaliiton toiminnanjohtajalle konsulentti A.F. Aalbergille stipendi, jotta nämä pyydysmallit saataisiin julkaistuin

(vert. kohta 26) kalastajaväestön omaisuudeksi.

41. Pietarsaaren Selluloosatehtaan vesialueen likaantumissuh-
teista on suoritettu tutkimus.
42. Tuettu prof. T.H. Järven kalataloudellista julkaisutoimin-
taa.

V. Opetustoiminta.

43. Säätiö on suunnitellut kirjeellisten ammattiopetuskurssien
järjestämistä kalastajaväestölle. Tarkoitusta varten on me-
rikapteeni H. Heikkinen valmistanut käsikirjoituksen rannik-
komerenkulun opetusta varten. Oppikirja tulee ilmestymään
kustannusosakeyhtiö Tammen kustantamana.
44. Porlassa pidettiin kesällä 1950 vesien fysiikkaa ja kemiaa
käsittelevä yliopistollinen kurssi ja
45. vesieläimiä käsittelevä kurssi.
46. Säätiö on tehnyt esityksen kalataloustieteen opetuksen jär-
jestämisestä Helsingin yliopistoon. Tämä on osaltaan vai-
kuttanut siihen, että nykyisin jo yliopistossa voidaan suo-
rittaa kalastustieteessä arvosanoja kandidaatin- ja lisen-
siaatintutkintoja varten.
47. Kouluradiossa on pidetty kansakoulujen yläluokkia varten
opetustunteja kalavesien hoidosta yms. kalatalouden alaan
kuuluvista kysymyksistä.

VI. Muu toiminta.

48. Lausunto Kotkan kaupunginhallitukselle kalasataman perusta-
misesta.
49. Palkintokilpailu kansanmiesten kalatietouden keräämiseksi.
Kilpailusta saatu laaja aineisto on järjestetty ja kortitettu.
50. Osanotto Tukholmassa pidettyyn vaelluskalakomitean neuvotte-
lupäiviin.
51. Kirjelmä Maatalousministeriölle kalataloudellisen tutkimus-
toimiston johtajan viran säilyttämisestä.
52. Kirjelmä metsästyksen valvojalle yhteistoiminnasta valvon-
nassa riistapoliisien kanssa.
53. Aloite ja julkilausuma lohikysymyksemme seikkaperäistä sel-
vittelyä varten. Aloitteen johdosta Valtioneuvosto asetti
v. 1949 lopulla nk. vaelluskalatoimikunnan.
54. Aloite Valtion kalastuskoulukurssin sijoittamisesta Perlaan.
55. Lausuntoja uittovahingoista.
56. Suoritettu neuvontaa kalavesien hoidossa ja siihen liitty-
vissä kysymyksissä.